

Finansudvalget
Christiansborg

19. september 2025

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 339 (Alm. del) af 25. august 2025 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere tabel 1-4 i svar på FIU alm. del – spørgsmål 327 (folketingsåret 2022-23, 2. samling) for perioden 2010 til og med Økonomaftalerne for 2026? I opgørelsen af tabel 1-4 ønskes desuden angivet en ekstra linje i tabellerne, der angiver det samlede offentlige forbrug i mia. kr. fordelt på hver sektor for hvert år.

Svar

I *tabel 1* fremgår den årlige vækst i det offentlige forbrug sammenholdt med væksten i det demografiske træk tillagt den beregningstekniske velstandsopskrivning siden 2010 samt det samlede offentlige forbrug i mia. kr. I tabel 2-4 fremgår de relevante opgørelser fordelt på delsektorer. Tabellerne er en opdatering af tabel 1-4 i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 327 (Alm. del) af 22 september 2023*.

I spørgsmålet ønskes udviklingen i det offentlige forbrug belyst siden 2010, dvs. med 2010 som udgangspunkt. Udviklingen siden 2010 skal dog ses i lyset af, at det offentlige forbrug netop i 2010 udgjorde den højeste andel af BNP i perioden for hvilken, der er data. Niveauet i 2010 skal samtidig ses i sammenhæng med, at der op til havde været en årrække med gentagne budgetoverskridelser og høj udgiftsvækst. Det betyder, at valg af udgangspunktsår har stor betydning for vurdering af den akkumulerede vækst.

Fra 2019 til 2024 (dvs. i årene 2020-2024) svarer den gennemsnitlige realvækst i det offentlige forbrug (korrigeret for covid-19 udgifter) til 1,0 pct., hvilket er højere end væksten i det demografiske træk på ca. 0,4 pct. og det velstandskorrigerede træk på ca. 0,9 om året i samme periode.¹

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget ressourceanvendelsen til offentligt forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fast-

¹ Det langsigtede fremskrivningsprincip svarer omtrent – ved standardantagelser om varekøbskvoten i det offentlige forbrug og produktivitetsvæksten i de private erhverv, der leverer til offentligt varekøb mv. – til, at væksten i det offentlige forbrug med det beregningstekniske princip er ca. ½ pct.-point højere pr. år end væksten i det demografiske træk.

holdt uændret. Heri indgår en korrektion for delvis sund aldring, idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

Det bemærkes, at velstandskorrekturen, som er en del af de langsigtede beregningsprincipper for det offentlige forbrug i årene efter planlægningshorisonten (dvs. aktuelt efter 2030), udelukkende er defineret for det *samlede* offentlige forbrug. Det er således ikke muligt at opdele velstandstillægget i forskellige udgiftsområder inden for det offentlige forbrug.

Opgørelsen af det demografiske træk tilbage i tid beregnes på baggrund af det senest tilgængelige data for det offentlige forbrug. Den historisk beregnede vækst tager dermed afsæt i bl.a. de politiske prioriteringer og det offentlige udgiftsniveau i 2024. Hvis man fx foretager beregning af væksten i det demografiske træk i mia. kr. fra 2010 til 2011, vil beregningen skulle fortolkes som det øgede udgiftstræk i 2011, som ændringer i befolkningen mellem 2010 og 2011 isoleret set ville medføre. I beregningen forudsættes det, at de reale offentlige forbrugsudgifter pr. borger fastholdes på 2024-niveau med den aktuelle fordeling på udgiftsområder mv. Det betyder, at den akkumulerede vækst i det demografiske træk ikke kan sammenholdes direkte med den akkumulerede vækst i det offentlige forbrug, da det demografisk træk opgøres med afsæt i 2024-niveau, mens det offentlige forbrug opgøres i løbende mængder.

I perioden fra 2010-2024 baserer opgørelsen af det offentlige forbrug sig på de seneste regnskabstal fra Danmarks Statistik, mens det i 2025-2026 baserer sig på de seneste skøn fra *Økonomisk Redegørelse*, august 2025. De realiserede vækstrater i det offentlige forbrug er i perioden 2020-2022 stærkt påvirket af forhold relateret til covid-19. Opgørelsen i tabel 1 er korrigeret for engangsudgifter relateret til covid-19.

Tabel 1

Udviklingen i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger) og væksten i det demografiske træk med/uden beregningsteknisk velstandsopskrivning

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (skøn)	2026 (skøn)
Pct.																
(1) Realvækst i det offentlige forbrug (korrigeret for midlertidige covid-19 udgifter)	-2,1	1,2	-0,5	0,7	0,7	0,2	0,6	0,8	0,2	-1,5	2,8	-0,3	2,2	1,9	5,2	2,7
(2) Vækst i det demografiske træk	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4
(3) Vækst i det demografiske træk tillagt beregnings- teknisk velstandsopskrivning	0,8	0,8	0,9	1,0	1,2	1,3	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9
- forskel (1)-(2)	-2,4	0,9	-0,9	0,2	0,0	-0,5	0,0	0,4	-0,2	-2,0	2,3	-0,7	1,8	1,4	4,7	2,2
- forskel (1)-(3)	-2,9	0,4	-1,4	-0,3	-0,5	-1,0	-0,5	-0,1	-0,7	-2,5	1,8	-1,2	1,3	0,9	4,2	1,7
Akk. Vækst, mia. kr. (2026-priser)																
(1) Realvækst i det offentlige forbrug (korrigeret for midlertidige covid-19 udgifter)	-12½	-5½	-8¾	-5	-0½	0¾	4½	9¾	11	1½	18¾	16½	30¾	42	75¾	94
(2) Vækst i det demografiske træk	2	3¾	6	9	13¾	17¾	21¾	24½	27¾	30¾	33	36	38½	41½	44½	47½
(3) Vækst i det demografiske træk tillagt beregnings- teknisk velstandsopskrivning	4¾	9¾	14¾	20	26¾	34¾	41	46¾	52½	58½	64½	70¾	76	82¾	88½	94½
- forskel (1)-(2)	-14½	-9½	-14¾	-13¾	-13¾	-17	-17	-15	-16¾	-28¾	-15	-19¾	-8¾	0¾	31¾	46½
- forskel (1)-(3)	-17¾	-15	-23	-24¾	-27½	-33½	-36½	-37	-41½	-57	-46¾	-53¾	-46	-40	-12¾	-0¾
Memopost, Samlede offentligt forbrug (korrigeret for midlertidige covid-19 udgifter) i mia. kr. (2026-priser)	592	599	595	599	604	605	609	614	615	606	622	621	634	646	680	698

Anm.: Væksten i det demografiske træk er beregnet på baggrund af det offentlige forbrug ekskl. afskrivninger. Det langsigtede fremskrivningsprincip svarer omtrent – ved standardantagelser om varekøbskvoten i det offentlige forbrug og produktivitetsvæksten i de private erhverv, der leverer til offentligt varekøb mv. – til, at væksten i det offentlige forbrug med det beregningstekniske princip er ca. ½ pct.-point højere pr. år end væksten i det demografiske træk. Det offentlige forbrug er opgjort ved input-metoden ekskl. afskrivninger.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2025 og Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025.

Opdeling på kommuner, regioner og staten

Det bemærkes indledningsvist, at det offentlige forbrug er en udgiftspost i nationalregnskabsmæssig sammenhæng, mens kommunernes og regionernes regnskaber vedrører de offentlige udgifter i budgetmæssig/regnskabsmæssig sammenhæng. Der er således ikke en direkte sammenhæng mellem opgørelsen af kommunernes serviceudgifter, regionernes driftsudgifter og statens udgifter samt opgørelsen af det offentlige forbrug i nationalregnskabet. Væksten i det realiserede offentlige forbrug for kommunerne og regionerne svarer således ikke en-til-en til de aftalte niveauer for hhv. kommunernes serviceudgifter og regionernes driftsudgifter til sundhed og regional udvikling (på budgetform).

Det bemærkes endvidere, at Finansministeriet skøn og fremskrivninger alene indeholder prognoser og forudsætninger for det samlede offentlige forbrug under ét, hvorfor skønnet for offentligt forbrug ikke kan dekomponeres på udgiftsområder og delsektorer. Opgørelsen for det offentlige forbrug fordelt på delsektorer opgøres derfor kun i de år, hvor der foreligger regnskabstal.

Desuden skal det bemærkes, at væksten i det demografiske træk som udgangspunkt ikke er sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Finansministeriet foretager imidlertid med usikkerhed en grov fordeling på sektorerne, *jf. 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025*. Opgørelsen i tabel 2 er ikke korrigeret for engangsudgifter relateret til covid-19.

Siden 2019 er der i de årlige økonomiaftaler med KL og DR aftalt løft af kommunernes og regionernes økonomi, der som minimum modsvarer det demografiske træk.

Tabel 2

Udviklingen i de offentlige forbrugsudgifter (ekskl. afskrivninger) i kommunerne og væksten i det demografiske træk blandt de kommunale driftsudgifter

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pct.																
Realvækst i det offentlige forbrug i kommunerne	-3,5	0,3	-0,2	0,8	0,7	0,7	0,6	0,3	-0,5	-0,2 ¹⁾	1,8 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	0,5	1,4		
Vækst i det demografiske træk	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4	0,6	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
- forskel	-3,6	0,3	-0,2	0,6	0,2	0,2	0,2	0,1	-0,9	-0,5	1,5	-0,5	0,2	1,1		
Akk. Vækst, Mia. kr. (2026-priser)																
Realvækst i det offentlige forbrug i kommunerne	-10¼	-9¼	-10¼	-8	-6	-3¼	-2	-0¾	-2½	-3	2¼	1¾	3¼	7¼		
Vækst i det demografiske træk	0¼	0½	0¾	1¼	2¼	4½	5¾	6½	7½	8¾	9¾	10½	11½	12¾	14	15½
- forskel	-11¼	-10¼	-11	-9¼	-8¾	-8¼	-7½	-7½	-10	-11¾	-7¼	-9	-8¼	-4¾		
Memopost, Offentligt forbrug i kommunerne i mia. kr. (2026-priser)																
	300	301	300	302	304	307	309	310	308	307	313	312	314	318		

Anm.: Det offentlige forbrug fordelt på sektorer er ikke korrigeret for midlertidige covid-19 udgifter, da udgifterne ikke kan dekomponeres på delsektorer. Nationalregnskabet indeholder ikke en særskilt deflator for det offentlige forbrug i kommunerne, og fastprisberegningen er således foretaget på baggrund af pris- og lønudviklingen i det samlede offentlige forbrug ekskl. afskrivninger opgjort ved input-metoden.

¹⁾ Udgiftsudviklingen i det offentlige forbrug i 2020-2022 skal blandt andet ses i lyset af ekstraordinære midlertidige forhold relateret til covid-19, herunder hjemsendelser.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2025 og Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025.

Tabel 3**Udviklingen i de offentlige forbrugsudgifter (ekskl. afskrivninger) i regionerne og væksten i det demografiske træk blandt de regionale driftsudgifter**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pct.																
Realvækst i det offentlige forbrug i regionerne	-1,1	2,8	0,0	1,0	1,8	1,3	0,3	0,7	0,7	4,9 ¹⁾	8,6 ¹⁾	-5,8 ¹⁾	-3,7	0,5		
Vækst i det demografiske træk	0,4	0,5	0,6	0,8	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	1,1	1,0	0,7	0,6	0,7	0,8	0,7
- forskel	-1,5	2,3	-0,6	0,2	0,8	0,3	-0,7	-0,3	-0,2	3,8	7,6	-6,5	-4,3	-0,2		
Akk. Vækst, Mia. kr. (2026-priser)																
Realvækst i det offentlige forbrug i regionerne	-1½	2¼	2¼	3¼	6½	8½	9	10	11	18½	32½	22¼	16	17		
Vækst i det demografiske træk	0½	1¼	2	3¼	4½	6	7¼	8½	10	11½	12¾	14	14¾	15¾	17	18
- forskel	-2¼	1	0¼	0¾	2	2½	1½	1¼	1	7¼	19½	8¼	1¼	1		
Memopost, Offentligt forbrug i regionerne i mia. kr. (2026-priser)																
	141	145	145	147	149	151	152	153	154	161	175	165	159	160		

Anm.: Jf. anmærkningen til tabel 2.

¹⁾ Udgiftsudviklingen i det offentlige forbrug i 2020-2022 skal blandt andet ses i lyset af ekstraordinære midlertidige forhold relateret til covid-19, herunder hjemsendelser.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2025 og Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025.

Tabel 4**Udviklingen i de offentlige forbrugsudgifter (ekskl. afskrivninger) i staten og væksten i det demografiske træk blandt de statslige driftsudgifter**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pct.																
Realvækst i det offentlige forbrug i staten	0,0	1,3	-1,8	0,1	-0,3	-1,9	1,0	2,1	1,2	-0,4 ¹⁾	8,0 ¹⁾	-4,0 ¹⁾	2,2	4,3		
Vækst i det demografiske træk	0,7	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9	0,7	0,5	0,3	0,1	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,2
<i>- forskel</i>	<i>-0,8</i>	<i>0,6</i>	<i>-2,4</i>	<i>-0,7</i>	<i>-1,2</i>	<i>-2,8</i>	<i>0,3</i>	<i>1,6</i>	<i>1,0</i>	<i>-0,5</i>	<i>7,7</i>	<i>-4,5</i>	<i>1,7</i>	<i>3,8</i>		
Akk. Vækst, Mia. kr. (2026-priser)																
Realvækst i det offentlige forbrug i staten	0	1¼	-0¾	-0¾	-1¼	-4	-2½	0½	2½	1¾	14	7½	11	17¾		
Vækst i det demografiske træk	1¼	2¼	3¼	4½	6	7½	8½	9½	9¾	10	10½	11½	12¼	13	13½	14
<i>- forskel</i>	<i>-1¼</i>	<i>-0¼</i>	<i>-4</i>	<i>-5¼</i>	<i>-7</i>	<i>-11½</i>	<i>-11¼</i>	<i>-8¾</i>	<i>-7½</i>	<i>-8¼</i>	<i>3½</i>	<i>-4</i>	<i>-1¼</i>	<i>5</i>		
Memopost, Offentligt forbrug i staten i mia. kr. (2026-priser)																
	151	153	150	150	150	147	148	152	153	153	165	158	162	169		

Anm.: Jf. anmærkningen til tabel 2.

¹⁾ Udgiftsudviklingen i det offentlige forbrug i 2020-2022 skal blandt andet ses i lyset af ekstraordinære midlertidige forhold relateret til covid-19, herunder hjemsendelser.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2025 og Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen

Finansminister